

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

03 aprilie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan și Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, declarat de inculpatul

Radovschii Alexandr.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 05.05.2017 - 26.06.2017,

2. Instanța de apel: 03.08.2017 - 14.11.2017,

3. Instanța de recurs: 16.02.2018 - 03.04.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iunie 2017, Radovschii Alexandr a fost condamnat în baza art.264 alin.(2) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani și în baza art.192¹ alin.(1) Cod penal la 2 ani închisoare, iar în temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul pațial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 2 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 1 an.

Acțiunea civilă înaintată de Bîrsan Iurie a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului material să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Totodată, a fost respinsă cererea părții acuzării cu privire la încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată în sumă de 191 lei.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Radovschii Alexandr, la 24 decembrie 2017, aproximativ la ora 05.15, având scopul răpirii mijlocului de transport de model „Toyota Avensis”, cu n/î xxx, evaluat la prețul de 2300 euro, care se afla parcat pe teritoriul SRL „Remarc Plus” din xxx, mun.Chișinău, s-a urcat la volanul automobilului care aparține cet.Bîrsan Iurie și, fără acordul ultimului, acționând cu intenție directă, având cheile de la automobil, l-a răpit, deplasându-se într-o direcție necunoscută, cauzându-i astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă de 2300 euro, care în aceeași dată a fost implicat în comiterea unui accident rutier în timp ce se deplasa pe str.Spicului din direcția str.Ialoveni spre sos.Hîncești, mun. Chișinău.

Tot el, la 24 decembrie 2016, aproximativ la ora 05.30, cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor pct.14 din Regulamentul circulației rutiere, care indică că „Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul dacă a consumat băuturi alcoolice, droguri sau alte substanțe contraindicate conducerii, ce se află sub influența preparatelor medicamentoase care conduc la reducerea reacției”, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică și narcotică, fără ca să posede permis de conducere de categoria corespunzătoare, intenționat s-a urcat la volanul automobilului de model „Toyota Avensis”,¹

cu n/î xxx, fără acordul proprietarului și în timp ce se deplasa pe str.Spicului din direcția str.Ialoveni, ajungând la intersecție cu șos.Hîncești, mun.Chișinău, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, nu a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, nu a adaptat o viteză corespunzătoare condițiilor de drum care iar garantează securitatea circulației, prin ce a încălcat cerințele Regulamentului circulației rutiere, și anume: - *pct.45 (1)*, potrivit căruia „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) condițiile rutiere”; - *pct.3*, care stipulează că, „participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sînt provocate de circumstanțe iminente”; *pct.4*, potrivit căruia „orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia”, precum și cerințele art.22 alin.(4) din Legea nr.131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, potrivit căruia „participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic” și, ca urmare, pierzând ghidajul asupra unității de transport, ieșind de pe carosabil, a comis tamponare în bordură, după care automobilul s-a inversat în copacii (arbuștii) amplasați pe gazonul din preajma imobilului Gării Auto Sud.

Urmare a accidentului rutier, pasagerului Ghelos Crisitian, conform raportului de expertiză judiciară nr.763/D din 10.04.2017, i-au fost cauzate leziuni corporale medii, sub formă de fractura prin tasare a vertebrei toracale Th-12. Totodată, fiind supus testării alcoolscopice cu alcotestului Drager cu nr.6810, testul nr.11370 din 24.12.2016, ora 09.21, la Radovschii Alexandr a fost stabilită concentrația alcoolului în aerul expirat de 0.65 mg/l care, conform art.134 alin.(3) Cod penal și Hotărârii Guvernului R.Moldova nr.296 din 16.04.2009 privind modul de testare alcoolscopice de examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și natura ei, se califică drept stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și fiind testat pozitiv la consumul de substanță narcotică.

3. Împotriva sentinței au declarat apel:

- procurorul T.Vidrașco, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea în care a fost respinsă solicitarea acuzării de a încasa de la inculpat cheltuielile judiciare în sumă de 191 lei, în urma efectuării expertizei medico-legale în privința părții vătămate C.Ghelos, deoarece, reieșind din prevederile art.227 alin.(1), 229 Cod de procedură penală, este de obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, fiindcă fără săvîrșirea infracțiunii, astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat;

- procurorul V.Bolduratu, care a declarat apel suplimentar, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui A.Radovschii în baza art.192¹ alin.(2) și 264 alin.(2) Cod penal, cu aplicarea art.84 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 2 ani și 6 luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani și să se încaseze de la inculpat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 191 lei, pentru efectuarea expertizei medico-legale în privința părții vătămate, considerând că prima instanță nu a individualizat pedeapsa potrivit cerințelor art.61,75 Cod penal, astfel că aceasta este una inechitabilă faptei comise, precum și pripit a concluzionat că₂

pedeapsa principală poate fi suspendată condiționat pe termen de probă, în temeiul art.90 Cod penal, pe motiv că inculpatul a comis două infracțiuni, fiind în stare de ebrietate alcoolică și narcotică, în rezultatul căreia părții vătămate C.Ghelos i-au fost cauzate vătămări corporale medii;

- avocatul V.Țurcan în numele părții vătămate, care a solicitat casarea acesteia în latura civilă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care să fi admisă integral acțiunea civilă înaintată de parte vătămată și aplicarea față de inculpat a unui termen în care să fie achitată suma prejudiciului, în temeiul art.90 alin.(2) lit.e) Cod penal, pe motiv că instanța din motiv că în proces urma să fie atras proprietarul de drept al automobilului, incorect a lăsat spre examinare acțiunea civilă în procedură civilă, de rând ce partea vătămată, prin procura din 27.07.2016, a fost împuternicit de a dispune de automobil cu drept de proprietate, adică posesie, folosință și dispoziție; - inculpatul în cadrul procesului și-a exprimat acordul de a achita treptat prejudiciul material cauzat părții vătămate, iar între inculpat și proprietarul de drept al automobilului nu există nici un raport de legătură.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, au fost admise apelurile declarate de procurorul T.Vidrașco și cel suplimentar al procurorului V.Bolduratu, inclusiv și de avocatul V.Țurcan în numele părții vătămate Iu.Bîrsan, casată sentința în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal și respectiv, în latura civilă, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Radovschii Alexandr recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.192¹ alin.(2) și 264 alin.(2) Cod penal, urmează să-și execute pedeapsa stabilită potrivit art.84 Cod penal de 2 ani și 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunându-se încasarea de la Radovschii Alexandr în beneficiul lui Bîrsan Iurie a prejudiciului material în sumă de 2300 euro, echivalentul în lei la data executării hotărârii.

Corpul delict, automobilul de model „Toyota Avensis”, cu xx, a fost restituit părții vătămate Bîrsan Iurie în contul achitării parțiale a prejudiciului. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a concluzionat că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.192¹ alin.(1) și art.264 alin.(2) Cod penal.

Reținând faptul că sentința se critică în latura stabilirii pedepsei și anume, în partea dispunerii suspendării condiționate a executării pedepsei pe termen de probațiune, instanța de apel a constatat că prima instanță just și întemeiat a stabilit inculpatului categoria și termenul pedepsei penale, luând în considerație dispozițiile art.61 și art.75 Cod penal, precum și prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, ce determină scopul pedepsei penale, de restabilire a echității sociale și corijare a infractorului, întru prevenirea comiterii de către acesta a altor infracțiuni, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea faptelor penale și consecințele survenite, de circumstanțele atenuante prezente în cauză - recunoașterea vinovăției, căința sinceră.

Totodată, instanța de apel a conchis că sunt întemeiate argumentele procurorului, precum că stabilirea unei pedepse condiționate inculpatului nu va atinge scopul pedepsei și l-ar putea favoriza pe acesta și alte persoane la comiterea unor noi infracțiuni, deoarece circumstanțele atenuante ca recunoașterea vinei și căința sinceră, au servit temei pentru

reducerea pedepsei până la 2 ani și 6 luni, din care motiv nu mai pot servi temei și pentru aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Mai mult, instanța de apel, reținând modalitatea comiterii infracțiunilor de către inculpat, care le-a comis fiind în stare de ebrietate, cu cauzarea vătămării medii a integrității corporale și sănătății, cu cauzarea unui prejudiciu material care nu este recuperat, a conchis că aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, nu ar fi efectivă și nu și-ar atinge scopul pedepsei, din care motiv a concluzionat de a casa sentința în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, cu dispunerea executării pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

La fel, instanța de apel, a considerat nefondat apelul procurorului, referitor la respingerea solicitării privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 191 lei pentru efectuarea expertizei medico-legale în privința părții vătămate, or, la caz s-a constatat că aceste cheltuieli nu cad sub incidența art.227 Cod procedură penală, deoarece sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Cu referire la apleul declarat de avocatul V.Țurcan în numele părții vătămate, instanța de apel a considerat că acesta este unul întemeiat, concluzia instanței fiind una eronată, dat fiind că prejudiciul solicitat de partea vătămată se confirmă cu certitudine prin probele administrate la urmărirea penală, acceptate de către inculpat, prin care și valoarea automobilului răpit și deteriorat în sumă de 2300 euro.

Prin urmare, instanța de apel a conchis de a admite acțiunea civilă în parte, cu încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate Iu.Bîrsan a prejudiciului material solicitat în sumă de 2300 euro, valoarea automobilului de model „Toyota Avensis”, pe care îl deține în bază de procură, titular de drept fiind UAB „Chircu Dumitru”, rezident a Republicii Letone, iar corpul delict - automobilul de model „Toyota Avensis”, de restituit părții vătămate în contul achitării parțiale a prejudiciului.

5. Împotriva hotărârii sus menționate a declarat recurs ordinar inculpatul care, invocând drept temei prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel, casând hotărârea primei instanțe, prin care a exclus dispozițiile art.90 Cod penal, i-a aplicat o pedeapsă mai aspră, fără a ține seama de circumstanțele cauzei și anume, de faptul că dânsul a recunoscut vina integral, a solicitat examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, ce permite aplicarea unei pedepse mai blânde, sub limita minimă prevăzută de lege, s-a căit sincer de cele comise, dorește să recupereze prejudiciul cauzat prin infracțiune, nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv și este angajat în câmpul muncii, ceea ce demonstrează că hotărârea primei instanțe în partea individualizării pedepsei penale este una legală și întemeiată; - incorect instanța de apel a admis și acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, pe când acesta nu este proprietarul automobilului, proprietarul de drept nu a fost atras în proces pentru a comunica dacă are sau nu pretenții față de el, precum nu a fost atrasă nici compania de asigurări, pentru a constatat dacă au fost achitate despăgubiri proprietarului mijlocului de transport; - instanța de apel neîntemeiat a dispus ca automobilul accidentat să fie transmis părții vătămate, fără a menționa care este prețul concret al acestuia și care este suma restantă, ce urmează a fi achitată de dânsul, în cazul dat era necesară o evaluare a specialistului sau expertului, pentru a stabili dauna cauzată proprietarului mijlocului de transport.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință care a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil, Colegiul penal consideră că recursul ordinar declarat de inculpat urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Colegiul reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui în prevederile art.192¹ alin.(1) și art.264 alin.(2) Cod penal, și critică decizia instanței de apel numai în latura stabilirii pedepsei, prin care au fost excluse dispozițiile art.90 Cod penal.

Instanța de recurs constată că prima instanță a verificat sub toate aspectele, complet și obiectiv probele administrate în cauză, prin analiza profundă a acestora și coroborarea lor cu alte probe, apreciindu-le în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității fiecărei probe în parte și just a ajuns la concluzia de vinovăție a lui A.Radovschii în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.192¹ alin.(1) și art.264 alin.(2) Cod penal.

După cum rezultă din partea descriptivă a sentinței, prima instanță a menționat că la stabilirea pedepsei ține cont de gradul pericolului social al infracțiunilor săvârșite, de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de persoana inculpatului, care a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, de circumstanțele atenuante prezente în cauză - recunoașterea vinei, căința sinceră, lipsa antecedentelor penale și a circumstanțelor agravante. Astfel, reieșind din aceste împrejurări, instanța a conchis că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără a fi privat de libertate, stabilindu-i pedeapsa cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

Instanța de apel, admitând apelurile declarate de procurorii T.Vidrașco și V.Bolduratu, a rejudecat cauza în latura stabilirii pedepsei, constatând că prima instanță incorect a aplicat în privința inculpatului prevederile art.90 Cod penal, deoarece acelorași circumstanțe atenuate pe care le-a reținut la individualizarea pedepsei principale, le-a luat în considerație și l-a liberat de pedeapsă penală, considerând astfel, că aceleași situații de drept i s-a acordat o dublă valență juridică.

Colegiul penal constată că, reținând această circumstanță ca temei pentru excluderea dispozițiilor art.90 Cod penal, instanța de apel greșit a admis apelurile părții acuzării în această parte. Astfel, prin hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.19 din 26.03.2018, pct.35 alin.(2) din hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.13 din 16.12.2013 cu privire la aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, a fost exclus, de unde se poate trage concluzia că recunoașterea vinei poate fi reținută de instanță atât ca o circumstanță atenuantă, raportată la limitele pedepsei reduse ca urmare a aplicării procedurii prevăzute de art.364¹ alin.(8), cât și la soluționarea chestiunilor legate de condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Prin urmare, se constată că la stabilirea măsurii de pedeapsă inculpatului A.Radovschii, instanța de apel neîntemeiat a exclus aplicarea în privința acestuia a prevederilor art.90 Cod penal, stabilindu-i pedeapsa închisorii cu executarea ei reală, fără a ține cont de cumulul circumstanțelor atenuante, care au fost stabilite de prima instanță.

Astfel, în situația în care instanța de apel, nedisponând de alte circumstanțe, inclusiv de circumstanțe agravante, greșit a admis apelurile părții acuzării în privința lui A.Radovschii și, prin pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare la închisoare reală, a comis eroarea prevăzută de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală - aplicarea pedepsei individualizate contrar prevederilor legale.

Reținând cele menționate *supra*, Colegiul penal conchide că pedeapsa stabilită de către prima instanță inculpatului cu aplicarea art.90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării ei pe termen de probă, este una corectă și își va atinge scopurile enunțate în prevederile art.61 Cod penal - pedeapsa penală are drept scop corectarea inculpatului, iar executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate, precum și posibilitatea obținerii corectării și reeducării vinovatului. 5

De asemenea, din textul recursului se observă că autorul acestuia critică hotărârea instanței de apel și în latura civilă, prin care acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată a fost admisă, fiind încasat de la el în folosul lui Iu.Bîrsan prejudiciul material în sumă de 2300 euro, solicitând menținerea sentinței în partea dată, prin care aceasta a fost admisă în principiu și lăsată spre soluționare în ordinea procedurii civile.

Colegiul penal reține că instanța de apel și în această parte a admis greșit apelul declarat de avocatul V.Țurcan în numele părții vătămate, considerând că prejudiciul solicitat s-a confirmat prin probe administrate la urmărirea penală, acceptate și de către inculpat.

Sub aspectul vizat, instanța de recurs consideră justă soluția primei instanțe, care întemeiat a admis acțiunea civilă în principiu dispunând soluționarea ei în ordinea procedurii civile, deoarece partea vătămată a solicitat încasarea prejudiciului material reieșind din valoarea reziduală a automobilului, pe care îl deține în bază de procură, titular de drept fiind UAB „Chircu Dumitru”, rezident al Republicii Letone, care urmează a fi atras în proces, ca fiind proprietarul de drept al automobilului, cât și compania de asigurare, deoarece în acest sens nu au fost prezentate probe certe care ar confirma costul automobilului, în cauză nu s-a dispus efectuarea expertizei pentru a se constata valoarea automobilului deteriorat, care a fost transmis părții vătămate în contul achitării parțiale a prejudiciului și nu s-a stabilit dacă partea vătămată a primit sau nu despăgubiri materiale de la compania de asigurări.

Colegiul conchide că aceste erori urmează a fi corectate având în vedere că apelurile părții acuzării greșit au fost admise, prin casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței primei instanțe în privința lui A.Radovschii.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs, admite recursul, casează, parțial sau total, hotărârea atacată, cu menținerea hotărârii primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Astfel, recursul declarat de inculpat este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe.

7. În conformitate cu prevederile art.434, art.435 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de inculpatul Radovschii Alexandr, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui Radovschii Alexandr, cu menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău, Sediul Centru din 26 iunie 2017 în privința acestuia.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 aprilie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun